

og som ogsaa den ærede Ordfører har udtalt, at der findes endeel Fordom mod slige Institutter som det her omhandlede, og at man derfor i Almindelighed foretrækker at udsætte forældreløse Børn paa anden Maade, istedetfor at sende dem hen til en saadan Opdragelsesanstalt. Jeg nærer ikke den samme Ansuelse om denne Sag som den sidste ærede Taler; thi jeg troer, at saadanne Arbeids- og Opdragelsesanstalter som den paa Bøgitlgaard og de andre, vi have her i Landet, ere langt at foretrække for den anden Maade at forsørge disse ulykkelige Børn paa, nemlig ved at udsætte dem hos saakaldte Pleieforældre, sæbvanligviis paa Landet. Spørge vi nemlig, hvad udfordres der egentlig for saadanne Pleiebørn? saa svare vi naturligviis: ikke blot Forsørgelse, men ogsaa Opdragelse. Vi ville altsaa ikke blot have dem forsynede med Kost og Klæder og den fornødne Skoleundervisning, hvad de vel nok i al Tarvelighed kunne erholde hos de saakaldte Pleieforældre; men vi ville ogsaa have disse ulykkelige Børn opdragne til Sædelighed og Fromhed, til Lydighed, Reenlighed og Orden, til Arbeidsomhed og Sanddrubed. Vi ville altsaa ikke blot skaffe dem legemlig Pleie og Forsørgelse, men ogsaa aandelig Udvikling. Vi ønske, at der maa arbejdes til disse Børns aandelige Forædling, at de maae finde der, hvor de sendes hen, et hjært Hjem, der kan erstatte dem et godt Fædrenejhem, der kan bidrage til at fremkalde Kjærlighed i deres Sjæle og Taknemmelighed mod deres Velgjørere. Men spørge vi nu: hvor skulle vi finde et saadant Hjem for disse Børn? saa synes Svaret at være, at det i Almindelighed findes bedst hos saakaldte Pleieforældre. Jeg er af den modsatte Mening, og troer, at den almindelige Erfaring vil støtte mig heri. Thi hvem er det, som i Reglen modtager saadanne Pleiebørn? Jeg troer, at det i Reglen kun vil være fattige eller mindre formuende Folk (Nei!). Jeg troer det. Det kan vel være, at det er meget stikkellige Folk; men de søge dog i Reglen deres Fordeel ved at modtage saadanne Børn (Nei!). Det ligger, synes mig, i Sagens Natur, at dersom vi f. Ex. have 40 Børn, som skulle udsættes hos Pleieforældre, saa vil det være langt vanskeliggere at finde 40 saadanne Huusfædre, der

ville kunne paatage sig at opdrage Børnene forsvarligt og hensigtsmæssigt, end at finde een Mand, der kunde paatage sig at udføre dette Hverv paa en tilfredsstillende Maade. Og havde man endelig ogsaa fundet 40 saadanne Pleieforældre, som man troede at kunne betroe dette Hverv, saa var det ingenlunde vist, at de vilde være at formaae til at modtage Børnene for en saadan Betaling som den, som derfor ydes eller tilbydes af Communen. Har derimod det Offentlige fundet en enkelt Mand, som det troer at kunne ansætte til dette Børns Opdragelse, og som er den Opgave voren, han har paataget sig, saa ere ogsaa de øvrige Betingelser tilstede, som kræves, ikke blot til disse Børns legemlige Forsørgelse, men ogsaa til deres aandelige Opdragelse og Forædling. Der er desuden et andet væsentligt Hensyn, som man ikke maa overse. Det er nemlig ikke nok, at Børnene erholde den fornødne Kost og Pleie og den tarvelige Skoleundervisning, de kunne erholde frit i Almueskolerne; men vi maae ikke overse, at den Opdragelse, Børnene modtage i saadanne vel indrettede Opdragelsesanstalter, have et væsentligt Fortrin fremfor den Opdragelse, der bliver dem tildeel hos saakaldte Pleieforældre. Den industrielle Virksomhed, som drives i saadanne Anstalter, den Indflydelse, som denne udøver paa Legemets Udvikling, den Arbejdsdygtighed, som derved udvikles hos Barnet, er af en meget betydelig Vigtighed for dettes fremtidige Virksomhed. De lære at anvende deres Kræfter allerede i en tidlig Alder; de uddannes i forskellige Reininger; de lære mange Haandarbejder, hvorved de senere kunne sysselsætte sig i ledige Timer. Herved blive de saaledes uddannede, at de senere, som Tjenestetjende, ere langt at foretrække for Andre, og at de overhovedet langt lettere anbringes, naar de træde ud i Livet. De have lært at benytte deres ledige Timer paa en Maade, der ofte affolder dem fra usædelige Sammenkomster og et udsvævende Liv, og saaledes afgiver et stort Behovsmiddel i moralsk Henseende for de Unge. Det var ogsaa denne Idee, der foresvævede Fellenberg, da han oprettede sin Opdragelsesanstalt i Hoffwühl, der, som